

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/140/2001

OCZEKIWANIA WOBEC NOWEGO RZĄDU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK 2001

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Poznaliśmy już kandydatów na ministrów przyszłego rządu. Niebawem, po zaprzysiężeniu przez Sejm IV kadencji, przystąpią oni do pełnienia swoich funkcji. Jakie są oczekiwania Polaków wobec nowego rządu? Rozwiązania jakich problemów oczekują oni przede wszystkim? Jakie są - w opinii społeczeństwa - najpilniejsze zadania stojące przed nowymi ministrami?

Tydzień przed wyborami¹ zapytaliśmy badanych, czym przede wszystkim powinien się zająć rząd powołany przez nowo wybrany Sejm. Ze spontanicznych wypowiedzi na ten temat wyłania się czternaście kategorii spraw (zob. rys. 1).

W powszechnej opinii bezwzględnie priorytetową sprawą dla nowej ekipy rządowej powinna być sytuacja na rynku pracy. Niemal dwie trzecie badanych (63%) oczekuje od nowego rządu walki z **bezrobociem, tworzenia nowych miejsc pracy**. Kolejny problem pojawiał się w wypowiedziach już znacznie rzadziej. Co piąty respondent (21%) spodziewa się **ustabilizowania i ożywienia gospodarki**, a co dziesiąty (10%) oczekuje zajęcia się problemami **rolnictwa** (wymieniano tu także sprawy szczegółowe, jak kredyty dla rolnictwa czy wyższe ceny skupu produktów rolnych).

Duża grupa oczekiwań dotyczy sytuacji materialnej i warunków życia. Można wyróżnić w nich dwa zakresy: **walkę z biedą, ubóstwem**, zajęcie się sytuacją najuboższych warstw społeczeństwa (11%) oraz **poprawę ogólnego poziomu życia** społeczeństwa (9%).

Badani spodziewają się też po nowym rządzie naprawy lub dokończenia **reform**. Były to wypowiedzi ogólne, odnoszące się do wszystkich reform (7%), bądź też - najczęściej - do **reformy opieki zdrowotnej** (11%).

---

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (136) przeprowadzono w dniach od 13 do 16 września 2001 roku na liczącej 1225 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłej ludności Polski.

RYS. 1. NIEDŁUGO NOWO WYBRANY SEJM POWOŁA NOWY RZĄD.
CZYM, PRZED WSZYSTKIM, POWINIEN SIĘ ON ZAJĄĆ?

Oczekiwania związane z **oświatą** (6%) rzadko były formułowane w kontekście reformy, a dotyczyły przede wszystkim powszechnego dostępu do nauczania i zapewnienia bezpłatnego kształcenia, w tym także na poziomie wyższym.

W kwestiach związanych z **bezpieczeństwem obywateli** (9%) wymieniano zarówno poprawę bezpieczeństwa na ulicach, jak i zaostrzenie prawa czy też polepszenie pracy sądów.

Mniej więcej co czternasty badany oczekuje zajęcia się przede wszystkim **„dziurą budżetową”**, co szesnasty - **sytuacją emerytów i rencistów**, a co dwudziesty piąty - **problemami młodzieży**. Pojawiły się także postulaty **powstrzymania „wyprzedaży Polski”** ujmowane bądź hasłowo, bądź jako powstrzymanie inwestycji zagranicznych, sprzedaży przedsiębiorstw w obce ręce.

Nasuwa się pytanie, jakie oczekiwania dominują w elektoratach poszczególnych ugrupowań politycznych.

Tabela 1

Elektoraty*	Czym przede wszystkim powinien się zająć nowy rząd?													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	w procentach													
SLD	64	25	11	15	7	11	9	11	9	8	4	5	4	3
PSL	52	34	8	11	17	10	10	5	7	11	8	1	1	7
PO	55	18	18	13	5	7	14	15	9	3	4	2	10	0
PiS	59	22	16	10	4	3	21	4	4	3	3	9	3	2
Samoobrona**	77	18	10	10	17	11	5	5	2	12	10	3	0	0
LPR**	72	23	15	3	17	15	4	2	8	1	4	5	0	19
AWSP**	67	12	4	7	4	10	1	5	16	3	12	9	3	0
Niegłosujący	63	21	11	11	10	9	9	7	7	6	6	4	4	3
*W tabeli nie uwzględniono wyborców UW z powodu zbyt małej liczebności w próbie														
** Ze względu na małe liczebności wyborców tych partii w próbie dane należy traktować orientacyjnie														

1 - bezrobocie, 2 - gospodarka, 3 - walka z biedą, 4 - służba zdrowia, 5 - rolnictwo, 6 - poprawa warunków życia społeczeństwa, 7 - poprawa bezpieczeństwa obywateli, walka z przestępczością, 8 - „dziura budżetowa”, 9 - dokończenie, naprawa reform, 10 - oświata, 11 - sytuacja rencistów i emerytów, 12 - problemy młodzieży, 13 - system podatkowy, 14 - powstrzymanie „wyprzedaży Polski”

Przede wszystkim trzeba zauważyć, że walka z bezrobociem wymieniana jest przez ponad połowę wyborców wszystkich partii i ugrupowań, jak również przez tych, którzy nie brali udziału w wyborach. Najczęściej (77%) postulat ten pojawia się w wypowiedziach sympatyków Samoobrony.

Poprawy stanu gospodarki oczekuje co trzeci wyborca PSL i co czwarty zwolennik SLD. W pozostałych elektoratach postulat ten pojawia się nieco rzadziej, przy czym najrzadziej w grupie głosujących na AWSP.

Zajęcia się sprawami wsi i rolnictwa oczekują przede wszystkim wyborcy PSL i Samoobrony, ale także - równie często jak poprzednio wymienieni - sympatycy Ligi Polskich Rodzin. Dla zwolenników Samoobrony sytuacja rolnictwa jest równie ważna jak ogólna poprawa stanu gospodarki; obydwie te sprawy są przez nich stawiane na drugim miejscu po bezrobociu. Poprawy bezpieczeństwa i walki z przestępczością oczekują przede

wszystkim wyborcy PiS. W elektoracie tym postulat ten pojawia się na drugim miejscu, równie często jak poprawa stanu gospodarki. Zwolennicy AWSP najczęściej ze wszystkich, na drugim miejscu po sytuacji na rynku pracy, wymieniają kwestie naprawy i dokończenia reform. Zajęcia się przez nowy rząd przede wszystkim „dziurą budżetową” oczekują najczęściej sympatycy PO, ale też w elektoracie SLD sprawa ta pojawia się znacznie częściej niż wśród innych. Postulatem wysuwany przede wszystkim przez wyborców PO są także sprawy podatkowe. W innych elektoratach problem ten pojawia się bardzo rzadko. Oczekiwania związane z systemem oświatowym - przypomnijmy, że wyrażane były one głównie w kontekście równości szans - wymieniane są najczęściej przez wyborców Samoobrony i PSL, a także SLD.

Należy też zwrócić uwagę, że hasło powstrzymania „wyprzedaży Polski” jest wysuwane przede wszystkim przez zwolenników LPR (19%), ale stosunkowo często pojawia się także wśród sympatyków PSL.

Opracował
Michał STRZESZEWSKI